

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 30. 1. 2020

Informácia o činnosti a rokovaníach v rámci stavovských organizácií, ktorých je členom hlavné mesto SR Bratislava, za obdobie : rok 2019

Predkladateľ:

Matúš Vallo, v. r.
primátor

Materiál obsahuje:

1. Dôvodová správa

Zodpovedný:

Matúš Vallo, v. r.
primátor

Spracovateľ:

Bruno Konečný, v. r.
poradca primátora

január 2020

Dôvodová správa

Dôvod predloženia :

Materiál je spracovaný na základe Uznesenia MsZ č. **954/2013** zo dňa 7.2.2013 pozmeneného a doplneného Uznesením MsZ č. **270/2015** zo dňa 22.10.2015. Hlavné mesto SR Bratislava je členom stavovských organizácií reprezentujúcich územnú samosprávu a to :**Únia miest Slovenska, K8 a ZMOS.**

Na základe vyššie citovaného uznesenie má primátor Bratislavy informovať mestské zastupiteľstvo o činnosti a rokovaní týchto stavovských organizácií a prínose pre územnú samosprávu a osobitne hlavné mesto SR Bratislavu.

Informácia :

V Slovenskej republike fungujú nasledovné stavovské organizácie:

1. Únia miest Slovenska

Dňa 29. 4. 1994 sa konal ustanovujúci snem, na ktorom založili Úniu miest Slovenskej republiky (ďalej len Únia), dobrovoľné záujmové združenie miest SR. Členskú základňu Únie tvoria najmä veľké a stredné mestá.

Orgány

Prezídium riadi činnosť Únie medzi zasadnutiami snemu. **Prezídium tvoria prezident a najmenej 5 členovia**, z toho najmenej 2 viceprezidenti. Členovia prezídia sú volení snemom na obdobie 2 rokov. Prezídium sa schádza najmenej 1-krát za 3 mesiace.

Prezident je štatutárnym orgánom Únie. Koná za Úniu navonok a podpisuje písomnosti Únie. Predkladá prezídiu návrh na menovanie generálneho sekretára a určuje rozsah jeho splnomocnenia vystupovať a robiť právne úkony v mene Únie. Snem volí a odvoláva prezidenta, viceprezidentov a všetkých členov prezídia Únie. Funkčné obdobie prezidenta, viceprezidentov a členov prezídia je 2 roky. Na volebnom sneme Únie miest po komunálnych voľbách v roku 2018, ktorý sa konal 21.6.2019 v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca sa prezidentom Únie miest Slovenska stal primátor mesta Trenčín Richard Rybníček. **Primátor mesta Bratislavy Matúš Vallo bol zvolený za viceprezidenta Únie miest Slovenska. Viceprezidentmi sa stali Alexandra Pivková – primátora Lučenca, Matúš Vallo - primátor Bratislavy, taktiež Ján Ferenčák – primátor Kežmarku, a Ján Nosko - primátor Banskej Bystrice. Na rokovaní schválili i nové stanovy a rozpočet únie na rok 2019.** Nové vedenie Únie miest Slovenska avizovalo ambíciu na zvýšenie relevantnosti organizácie medzi mestami na Slovensku a voči ústavným a exekutívnym orgánom. Záujem o obnovenie členstva alebo vstup do organizácie prejavili všetky krajské mestá a viacero okresných miest. Bola vytvorená pozícia výkonného viceprezidenta, do ktorej bol menovaný primátor mesta Hlohovec Miroslav Kolár. **Jednou z hlavných aktivít od volebného snemu bola okrem úsilia na odvrátenie negatívnych dopadov návrhu na zníženie nezdanieľnej časti základu dane, ktorá by spôsobila výpadok v príjmoch samosprávy aj artikulácia vízie reformy verejnej správy a postavenia miest a obcí v mechanizme verejnej správy.**

www.unia-miest.sk

2. K8

Združenie K8 bolo založené v roku **2006** ako dobrovoľné, záujmové, na štáte i politických stranách nezávislé **združenie Hlavného mesta SR Bratislavy a krajských miest Slovenskej republiky**. Združenie sa riadi stanovami, ktoré boli schválené jeho zakladateľmi. Členmi sú všetci krajské mestá, spolu teda **8**.

Hlavným cieľom združenia je obhajovať záujmy obyvateľov Hlavného mesta SR Bratislavy a obyvateľov krajských miest pri rešpektovaní ich autonómneho postavenia, aktívne ovplyvňovať rozvoj ich samosprávnych funkcií, zjednocovať postup členov združenia pri vykonávaní im zverených kompetencií a navrhovať vecne príslušným orgánom riešenie

problémov samosprávy v súlade s Ústavou SR a zákonmi Slovenskej republiky a s prihliadnutím na Európsku chartu samosprávy.

Orgány

Predseda je štatutárny orgán, ktorý vedie a riadi združenie. Predsedu zastupuje podpredseda. Vo funkcii predsedu a podpredsedu sa primátori striedajú podľa rotačného princípu a to tak, že každých 6 mesiacov je predsedom iný primátor.

Pre K8 je kľúčové fungovanie „veľkých“ miest s čím súvisí prehodnotenie rozdelenia kompetencií a financovania územnej samosprávy a osobitne tých miest, ktoré ako územné sídla sú regionálnym centrom a kľúčovým faktorom rozvoja daného regiónu.

Jednou z najdôležitejších iniciatív v rámci združenia K8 bola spoločná výzva Ministerstvu vnútra SR a Vláde SR za zavedenie mechanizmu objektívnej zodpovednosti v prípade priestupkov pri parkovaní, predovšetkým v rámci parkovacej politiky a zvýšenia oprávnení pre mestské polície tak, aby mohli využívať moderné technológie pri objasňovaní a riešení priestupkov. V priebehu roka 2019 došlo k výraznejšiemu záujmu o vstup krajských miest do Únie miest Slovenska a do jeho rozhodovacích štruktúr. Intenzívnym zapojením členov K8 do činnosti Únie miest Slovenska sa zároveň znížila opodstatnenosť činnosti K8 ako spoločnej platformy združujúcej pôvodne krajské mestá bez ohľadu na členstvo v ZMOS, resp. v Únii miest Slovenska.

V rámci činnosti orgánov združenia K8 sa uskutočnili rokovania 7.1.2019 v Bratislave a 31.10.2019 v Prešove

Webstránka : www.k8.sk

3. Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) v roku **1990** vzniklo na obhajobu spoločných záujmov všetkých združených sídiel.

ZMOS má dobrovoľný charakter, jeho činnosť je hradená ťažiskovo z príspevkov členských obcí a miest. Bratislava bola zakladajúci člen, neskôr z tejto organizácie vystúpila a znova sa stala členom v roku 2013.

Primátor Bratislavy má podľa stanov nárok na členstvo s Rade a aj Predsedníctve ZMOS.

Rada ZMOS je najvyšším výkonným orgánom medzi jednotlivými snemami. Zložená je z 2 tzv. komôr a to : Komory miest a z Komory obcí. Rada ZMOS zvoláva snem, zabezpečuje realizáciu jeho uznesení a spolu s predsedom riadi činnosť medzi zasadnutiami snemu. Radu ZMOS tvorí predseda ZMOS a zástupcovia regionálnych združení miest a obcí, spravidla je to predseda regionálneho združenia a za každých 30 miest a obcí ďalší zástupca.

Rada ZMOS rokuje spravidla štyrikrát v roku. Je uznášania schopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov komory miest a nadpolovičná väčšina všetkých členov komory obcí. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov komory miest a nadpolovičnej väčšiny všetkých členov komory obcí. Aktuálny počet členov Rady ZMOS je 132, z toho Komora miest má 59 členov a Komora obcí 73 členov.

Predsedníctvo ZMOS je výkonným a iniciatívnym orgánom Rady ZMOS, v niektorých prípadoch aj rozhodovací orgán. Koordinuje odborné sekcie rady ZMOS. Predsedníctvo ZMOS prerokúva tiež námety a žiadosti členov združenia, pokiaľ nepatria do pôsobnosti odborných sekcií Rady ZMOS. Počet členov Predsedníctva ZMOS určí a členov volí Rada ZMOS. Predsedníctvo je tvorené na paritnom princípe – polovica sú zástupcovia miest a mestských častí, polovica sú zástupcovia obcí.

Predsedníctvo ZMOS rokuje podľa potreby, spravidla jedenkrát za mesiac. Je uznášania schopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov predsedníctva. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov predsedníctva. Predsedom ZMOS sa po komunálnych voľbách, ktoré sa konali v roku 2018, stal primátor mesta Liptovský Hrádok Branislav Tréger.

Webstránka : www.zmos.sk

II. Aktivity, rokovania a výsledky

Únia miest Slovenska:

Spoločný postup pri presadzovaní posilnenia kompetencií a postavenia mestských polícií vrátane sprístupnenia inštitútu objektívnej zodpovednosti aj pri objasňovaní a riešení priestupkov prostredníctvom mestských polícií.

V rámci predmetnej iniciatívy boli realizované odborné a politické rokovania zamerané na identifikáciu riešení, ktoré by umožnili využívanie inštitútu objektívnej zodpovednosti v činnosti mestských polícií. Čiastočné úpravy boli zahrnuté do novely zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Zároveň na odbornej úrovni boli identifikované viaceré odborné témy dotýkajúce sa postavenia mestských polícií, ich príslušníkov a výkonu ich právomocí. Ich príprava na odbornej úrovni prebieha v spolupráci s MV SR a náčelníkov MsP.

Aktívne rokovania zamerané na elimináciu negatívnych finančných dopadov návrhu na zvýšenie nezdaniteľnej časti základu dane pre samosprávy.

V rámci tejto aktivity boli uskutočnené viaceré rokovania na úrovni reprezentácií ministerstiev a politických predstaviteľov. Boli realizované mediálne výstupy s cieľom upozorniť na dopady takéhoto opatrenia na hospodárenie obcí a miest v spojitosti s novými úlohami samospráv, ktoré boli na samosprávy prenesené bez adekvátneho finančného krytia. Tieto aktivity nakoniec nepriniesli želaný efekt a samosprávy boli nútené v záujme dodržania princípu vyrovnaného hospodárenia pristúpiť k zvýšeniu miestnych daní a poplatkov.

Zdieľanie nástrojov a postupov medzi mestskými samosprávami.

Po úspešnom spustení portálu otvorených dát bola ponúknutá ostatným členským mestám Únie miest Slovenska spolupráca a bezplatné zdieľanie technického riešenia v záujme budovania podobných portálov aj v iných mestských samosprávach. Záujem o spoluprácu v tejto oblasti prejavili viaceré mestá.

Spolupráca pri príprave podmienok pre nové programovacie obdobie na roky 2021 - 2027

V súvislosti s prípravou nového programovacieho obdobia sú využívané všetky možnosti na zvýšenie podielu alokácií pre potreby miest a metropolitných oblastí, ktoré tvoria významnú časť ekonomického, sociálneho ale aj kultúrneho rozvoja. Zástupcovia mesta Bratislavy sa zúčastňujú na rokovaníach aj prostredníctvom nominácií Únie miest Slovenska. Kľúčovou výzvou bude spolupráca medzi mestami a hľadanie spoločných priorít v rámci nového programového obdobia.

„Mesto“ – jeho postavenie v systéme verejnej správy a osobitne územnej samosprávy

V rámci priority Únie miest Slovenska sa zástupcovia mesta zúčastňovali odborných diskusií na pozíčnom dokumente únie miest, ktorý má slúžiť ako podkladový východiskový materiál pre prípravu komunálnej reformy. Jej hlavnými oblasťami sú revízia kompetenčného usporiadania v rámci štruktúr verejnej správy, potreba zmeny mechanizmov financovania miestnej územnej samosprávy vrátane navýšenie zdrojov na financovanie potrieb zabezpečovaných prostredníctvom miesta a obcí, mechanizmy zvyšovania regionálnej reprezentácie v zákonodarnom zbore, možnosti regionálneho usporiadania SR. Hlavnou požiadavkou zo strany ÚMS adresovanou politickým stranám je zriadenie nadrezortného orgánu a komisie, ktorá sa bude otázkami reformy verejnej správy po voľbách zaoberať.

Prehľad termínov rokovaní prezídia Únie miest Slovenska

15.02.2019 - Hlohovec

26.04.2019 - Zvolen

12.06.2019 - Bratislava

(21.6.2019 XXX. Snem Únie miest Slovenska)
20.08.2019 v Komárne
20.09.2019 v Nitre
23.10.2019 v Bratislave
26.11.2019 v Žiline

Zastupovanie ÚMS a Slovenska v orgánoch Európskej únie :

Výbor regiónov je politické zhromaždenie Európskej únie združujúce volených regionálnych a miestnych zástupcov zo všetkých 28 členských štátov. Bol vytvorený v roku 1994 v nadväznosti na podpísanie Maastrichtskej zmluvy a jeho poslaním je zapájať miestne a regionálne samosprávy do rozhodovacieho procesu EÚ a informovať ich o politikách EÚ. Európsky parlament, Rada a Európska komisia konzultujú všetky pripravované nové návrhy v oblastiach, ktoré patria do pôsobnosti miestnych a regionálnych samospráv (hospodárska a sociálna súdržnosť, siete transeurópskych infraštruktúr, zdravotníctvo, vzdelávania a kultúra, politika zamestnanosti, sociálna politika, životné prostredie a iné.

V priebehu roka 2019 prebiehali negociácie o nomináciách za organizácie územnej samosprávy (ZMOS-ÚMS-K8) v nadväznosti na končiacie sa funkčné obdobie členov. Zloženie slovenskej delegácie vo Výbore regiónov Európskej únie (EÚ) bude mať nových členov. Vláda odobrila deväť nových členov a rovnaký počet náhradníkov. Funkčné obdobie členov delegácie trvá päť rokov.

Novými členmi sa stanú predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba, predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica, ale aj podpredseda Trnavského samosprávneho kraja József Berényi či poslanec Prešovského samosprávneho kraja Miloslav Repaský. Členmi sa stali aj primátor Kežmarku Ján Ferenčák, starosta mestskej časti Košice-Juh Jaroslav Hlinka, primátorka Prešova Andrea Turčanová a primátor hlavného mesta Matúš Vallo.

Z á v e r :

Existencia stavovských organizácií zastupujúcich územnú samosprávu je súčasťou európskej politickej a komunálnej kultúry. Reprezentatívnosť a relevantnosť týchto organizácií vo verejnom živote závisí od schopnosti formulovať témy, ktoré sú pre zdravú a fungujúcu spoločnosť dôležité a tiež od schopnosti podieľať sa na následnej legislatívnej a praktickej implementácii.

V súčasnosti tieto organizácie viac, či menej prechádzajú generačnou obmenou reprezentantov členskej základne a formulujú vízie a potreby pre budúce fungovanie decentralizovanej správy a samosprávy, etablovania princípu subsidiarity, redefinícii vzťahov a poslania jednotlivých úrovní verejnej správy. Rola takýchto organizácií v týchto témach je nezastupiteľná najmä pri hľadaní optimálnych riešení medzi princípom centralizácie a decentralizácie. Úspech a budúcnosť týchto organizácií spočíva predovšetkým v aktivitách samotných členov a v schopnosti viesť vnútorný dialóg, presadzovať spoločné záujmy, zodpovedne vykonávať advokačné aktivity v prospech samosprávy a prispievať k riešeniu celospoločenských problémov a potrieb. V súčasnej situácii má väčšie predpoklady hájiť záujmy miest a hlavného mesta SR Únia miest Slovenska.

Prehľad odborných podujatí Únie miest Slovenska a v partnerstvách s ÚMS

- **XIV. Národná platforma Dohovoru primátorov a starostov pre klímu a energiu**
24. október 2019, Bratislava
- **Workshop - Bezpečné mesto**
23. október 2019, Bratislava
- **Seminár "Čistá energia pre všetkých Európanov a národné energeticko-klimatické plány - perspektívy obnoviteľných zdrojov energie na Slovensku"**
18. október 2019, Bratislava
- **XVI. odborná konferencia APSS "Ako, s kým a za čo zvyšovať kvalitu sociálnych služieb?"**
16.-17. október 2019, Bratislava
- **Konferencia MDV SR a MŽP SR "Zelená infraštruktúra a biodiverzita v mestách a okolí"**
16. október 2019, Bratislava
- **6. ročník - Fórum o integrácii 2019**
10. október 2019, Bratislava
- **X. ročník medzinárodnej konferencie "Životné prostredie miest a environmentálna regionalizácia SR**
01.-02. október 2019, Žilina
- **24 odborná konferencia Združenia informatikov samospráv Slovenska**
17.-18. september, Nové Zámky
- **Konferencia "Kam sa bude uberať odpadové hospodárstvo"**
22. august 2019, Partizánske
- **Konferencia "Samospráva pre ľudí"**
08. august 2019, Bratislava
- **Okrúhly stôl "Slovenský parlament a Slováci v zahraničí – Ako ďalej po voľbách 2020"**
04. júl 2019, Bratislava
- **Svidník - Mesto pre všetkých**
28.-29. jún 2019, Svidník
- **Konferencia "Zranení v digitálnom veku"**
27. jún 2019, Bratislava
- **Urbis Smart City Fair 2019**
05.-06. jún 2019, Brno

- **TechSummit 2019**
29.-30. máj 2019, Bratislava
- **Jarná ITAPA 2019**
28. máj 2019, Bratislava
- **Celoslovenský seminár "Môj poslanec"**
12. apríl 2019, Bratislava - Devín
- **Medzinárodná konferencia ISSS / V4DIS 2019**
01.-02. apríl 2019, Hradec Králové
- **Informačný deň "Zelené opatrenia pre samosprávy"**
28. marec 2019, Žilina
- **Odpady E+ 2019**
28. marec 2019, Žilina
- **Seminár KPSS**
26. marec 2019, Bratislava
- **Snem a odborná konferencia APÚMS SR**
13.-15. marec 2019, Podbanské
- **Týždeň otvoreného vládnutia 2019**
11.-15. marec 2019, Bratislava
- **ÚSV ROS - Participácia, moja láska!**
05. február 2019, Bratislava